

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
протокол №9/____
від 12.06.2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора
від 19.06.2023 року №33/аг
_____ Н.М.Косик

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
базової середньої ланки освіти
5-6 класи (адаптаційний цикл)
Старицький ЗЗСО І-ІІІ ст.
імені Ю.Костіва Новояворівської
міської ради Яворівського району
Львівської області
на 2023-2024 навчальний рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма Старицького ЗЗСО І-ІІІ ст. імені Ю.Костіва Новояворівської міської ради Яворівського району Львівської обла базової середньої ланки освіти для 5-6 класів (адаптаційний цикл) розроблена відповідно до ст. 33 Закону України «Про освіту», ст. 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», на основі [Державного стандарту базової середньої освіти](#) (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 та Типової освітньої програми для 5-6 класів загальної середньої освіти, затвердженої наказом [МОН № 235 від 19.02.2021 року](#).

Мета і завдання освітньої програми ґрунтуються на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній людині для успішної життєдіяльності.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладу, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і

науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА АДАПТАЦІЙНОМУ ЦИКЛІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ЗА РОКАМИ НАВЧАННЯ.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів на адаптаційному циклі розподіляється між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими компонентами, що відповідає загальному обсягу навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою, визначеному у Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій освітній програмі для 5-9 класів:

для 5-го класу – **1085** годин/навчальний рік;

для 6-го класу – **1190** год

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень						
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		рекомен-доване	міні-мальне	макси-мальне	рекомен-доване	міні-мальне	макси-мальне
Мовно-літературна	на тиждень	11	10	13	11	10	13
	на рік	385	350	455	385	350	455
Математична	на тиждень	5	4	6	5	4	6
	на рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	на тиждень	2	1,5	3	2	1,5	3
	на рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	2	2	1,5	3
	на рік	35	35	70	70	52,5	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Інформатична	на тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2
	на рік	52,5	35	70	52,5	35	70
Мистецька	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105
Усього	на тиждень	29			32		
	на рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних	на тиждень	2			2		
	на рік	70			70		

консультацій та групових занять							
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			34		
	на рік	1085			1190		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28			31		
	на рік	980			1085		

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Навчальний план закладу розроблено згідно додатка 3 до Типової освітньої програми для 5-6 класів і є складовою освітньої програми (додаток 1)

Навчальний план містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також міжгалузевий інтегрований курс **«Драматургія і театр»**, який спрямований на розвиток ключових мовних і культурних компетентностей, формування наскрізних вмінь діяти творчо, конструктивно керувати емоціями. Цей курс сприяє творчій самореалізації особистості, формує також вміння презентувати себе, свої здібності у конкурентному середовищі.

- розподіл навчального навантаження у 5 класі між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;

- додаткову 1 години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Здійснено перерозподіл годин типового навчального плану між галузями з метою посилити соціальну та здоров'язбережувальну освітню галузь.

Нові обставини суспільного життя, пов'язані з повномасштабним вторгненням Росії в Україну та введення воєнного часу спонукають особливу увагу в освітній діяльності приділити вихованню в здобувачів освіти почуття патріотизму, поваги до історико-культурної спадщини рідного краю, відродження історичної пам'яті народу у 5 класі та виділити додаткову годину для предметів галузі ГІО. Враховуючи інтереси і потреби учнів у духовному вихованні, введено курс за вибором „Духовність і мораль в житті людини і суспільства” - 1 година на тиждень.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не перевищує загально річної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог

гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

У навчальному плані, який схвалюється педагогічною радою і затверджується керівником щорічно, відображається фактичний тижневий обсяг навчального навантаження.

Навчальний план 5-6 класи

Інтегрований курс (обрати з випадуючого списку)	Предмет	Індекс галузі	5 клас	6 клас
	Українська мова	МОВ	4	4
	Українська література	МОВ	2	2
	Зарубіжна література	МОВ	1,5	1,5
Треба обрати мову -->	Англійська мова	МОВ	3,5	3,5
		МОВ	0	0
	Математика	МАО	4	5
Природничі науки	<--Треба обрати інтегрований курс	ПРО	2	2
		ПРО	0	2
Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1	1
Можна обрати один з курсів -->	Етика	СЗО	1	1
Україна і світ:вступ до історії та громадянської освіти		ГІО	2	0
		ГІО	0	2
	Інформатика	ІФО	1	1
	Технології	ТЕО	2	2
Мистецтво		МІО	1	1
		МІО	1	1
	Фізична культура	ФІО	3	3
Усього			29	32
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибірових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			1	1
Міжгалузеві інтегровані курси			1	1
	Робототехніка		0	0
	STEM		0	0
	Драматургія і театр		1	1
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			31	34
Гранично допустиме тижнєве навчальне навантаження на учня			28	31

5. МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі. Модельні навчальні програми спрямовані на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти. [З модельними навчальними програмами](#) з освітніх можна ознайомитися на сайті Міністерства освіти і науки України.

У додатку 2 до Освітньої програми розміщено **перелік програм** (модельних навчальних програм та/або навчальних програм, що використовуються закладом в освітньому процесі. Програми обрані з урахуванням потенціалу педагогічного колективу, ресурсного забезпечення закладу, навчально-методичного супроводу програм, особливостей та потреб учнів у досягненні обов'язкових результатів навчання.

Навчальні програми (*Ключова різниця між модельною і навчальною програмами у тому, що модельна програма не вказує кількість годин, порядок вивчення тем і інструментарій для вчителя. Тому при розробці учитель враховує і кількість годин, зазначену у навчальному плані, і підручник, за яким працює*), розроблені на основі модельних навчальних програм, **затверджені педагогічною радою**.

Сукупність модельних та навчальних програм в освітній програмі охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей. На основі **навчальної програми** з предмета/інтегрованого курсу вчитель складає **календарно-тематичне планування** з урахуванням навчальних можливостей класу: може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту у навчальній програмі. Календарно-тематичне та поурочне планування складається вчителем **у довільній формі**, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних та поурочних планів-конспектів є **індивідуальною справою вчителя**.

Освітній компонент	Назва програми
Українська мова	Українська мова 5-6 кл. Заболотний та ін.
Українська література	Українська література 5-6 кл. Чумарна, Пастушенко.
Зарубіжна література	Зарубіжна література 5-6 кл. Ніколенко та ін.

Англійська мова	Іноземна мова 5-9 кл. Зимомря та ін.
Математика	Математика 5-6 кл. Істер.
Природничі науки	Пізнаємо природу 5-6 кл. Біда та ін.
Здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Шиян та ін.
Етика	Духовність і мораль в житті людини і суспільства 5-6 кл. Жуковський та ін.
Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	Досліджуємо історію і суспільство 5-6 кл. Васильків та ін.
Інформатика	Інформатика 5-6 кл. Ривкінд та ін.
Технології	Технології 5-6 кл. Ходзицька та ін.
Музичне мистецтво	Музичне мистецтво 5-6 кл. Ференц та ін.
Мистецтво	Мистецтво 5-6 кл. (інтегрований курс) Кондратова.
Фізична культура	Фізична культура. 5-6 кл. Педан та ін.
Драматургія і театр	Драматургія і театр 5-6 кл. Старагіна та ін.

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб з урахуванням національних, регіональних та місцевих особливостей.

Освітні методики, технології, форми, методи і засоби навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, форми здобуття освіти, наявні ресурси.

Досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальній програмі, учитель забезпечує шляхом **використанням активних форм навчання**: мозковий штурм, обговорення, асоціативний куш, рольова, ділова гра, дискусія, дебати, літературні читання, написання есе, повідомлень, виступів, пізнавальні, навчальні, творчі, дослідницькі проекти, інтерв'ю, аналіз життєвих ситуацій, уроки-екскурсії, віртуальні подорожі, квести, організація спостережень у природі, мінідослідження, проведення експериментів, виконання практичних робіт і вправ, порівняльний аналіз, моделювання, розв'язання ситуативних, проблемних, аналітичних завдань, робота з різними джерелами інформації (словниками, довідниками, науково-популярною літературою, інтернет-ресурсами, медіа) тощо.

Представлення результатів навчання відбувається різноманітними способами: усні відповіді, письмові роботи, створення електронних чи реальних таблиць, схем, інфографік, плакатів, брошур, аплікацій, лепбуків,

ментальних (інтелектуальних) карт, презентацій, слайдшоу, відеороликів тощо.

Провідним у навчанні є **компетентнісний підхід**, в основі якого - активна пізнавальна діяльність учнів у колективі, парах, групах, індивідуально чи у співпраці з учителем та іншими особами, у процесі якої школярі набувають досвіду.

Форми і методи роботи повинні сприяти досягненню очікуваних результатів навчання, визначених Державним стандартом з кожної освітньої галузі, плекати українську ідентичність, формувати ціннісні орієнтири, ключові компетентності, наскрізні уміння.

Вивчення шкільних предметів учитель спрямовує не лише на засвоєння системи знань, формування вмінь і навичок, а, передусім, **особистісний розвиток учня, набуття духовно-морального досвіду, важливого для становлення громадянина і входження його в соціум.**

Вчитель виступає учасником та модератором освітнього процесу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись упродовж навчального року у змісті окремих предметів за умови виконання вимог [Державного стандарту](#).

Під час організації освітнього процесу **із використанням технологій дистанційного навчання або за змішаною формою**, педагоги самостійно обирають електронні освітні ресурси, ураховуючи їх дидактичну доцільність, фактологічну коректність змісту, відповідність навчальній програмі:

- навчальні заняття, консультації з використанням електронних освітніх платформ (Google Classroom, Google meet, Zoom);
- електронні освітні ресурси, яким надано гриф МОН;
- електронні освітні ресурси, створені педагогічними працівниками закладу;
- онлайн сервіси та інструменти («Всеукраїнська школа онлайн», тестування на платформах «На урок», «Всеосвіта» тощо);
- віртуальні екскурсії;

Навчальні заняття можуть проводитись в синхронному або асинхронному режимі. Співвідношення занять, проведених у синхронному та асинхронному режимі – 70% / 30%.

Педагогічні працівники використовують доступні засоби комунікації (телефонний, поштовий зв'язок тощо) для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання тощо).

За потреби (за заявою батьків) заклад освіти організовує здобуття освіти за **індивідуальною формою (сімейна (домашня) або екстернат).**

Переведення здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти може відбуватися протягом навчального року.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі **індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану** (додається до освітньої програми), що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником та підписується батьками.

Для забезпечення реалізації **індивідуальної освітньої траєкторії учнів**, відповідно до пункту 7 розділу I Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314, зі змінами) заклад освіти складає графік консультацій, визначає форми, засоби, періодичність оцінювання результатів навчання, у разі потреби для учня (учениці) розробляється індивідуальний навчальний план.

Індивідуальний навчальний план може визначати відмінні від визначених освітньою програмою закладу освіти освітні компоненти, їх послідовність, форму і темп засвоєння учнем.

Під час розроблення індивідуального навчального плану для дітей, які навчаються за кордоном, враховується освітня програма і навчальний план закладу освіти, в якому навчається дитина в країні перебування.

Для осіб з особливими освітніми потребами організовується **інклюзивне навчання**, яке передбачає проведення фахівцями закладу корекційно-розвиткових занять (ритміка, соціально-побутове орієнтування, розвиток мовлення, лікувальна фізкультура, корекція розвитку, орієнтування у просторі, корекція зору та ін. по факту), що проводяться в позаурочний час і не входять в гранично допустиме навантаження (перелік щороку зазначається у додатках до освітньої програми).

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до [Порядку](#), затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128.

Клас ділиться на групи: при вивченні української та іноземної мов за умови наявності в класі понад 27 учнів; при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі; при проведенні уроків з технологій (окремо для хлопців і дівчат) за умови наявності в класі понад 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі.

Таблиці поділу класів на групи при вивченні окремих предметів щорічно подаються у додатках до освітньої програми закладу.

7. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброчесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Оцінка результатів навчання учнів є **конфіденційною інформацією**, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

Під час оцінювання навчальних досягнень педагог враховує дотримання учнями **принципів академічної доброчесності**. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Процес оцінювання **повинен сприяти досягнення учнями очікуваних результатів навчання**. Це забезпечується шляхом:

- врахування вчителем результатів оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць під час добору змісту, форм і методів роботи для кожного уроку;
- формування в учнів уміння аналізувати власну роботу (самооцінювання, взаємооцінювання), власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання;
- поступового залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання окремих видів навчальної діяльності;
- здійснення зворотного зв'язку з учнями з використанням різноманітних інструментів, що орієнтує їх на успіх, підтримує й надихає на саморозвиток і вдосконалення (учитель самостійно визначає та розробляє способи фіксації зворотного зв'язку);
- корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання учнів 5-6 класів здійснюється відповідно до [Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 1.04.2022 № 289](#) а також з урахуванням [інструктивно-методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022-2023 навчальному році](#)

Оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів здійснюється за 12-бальною системою, а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

За рішенням педагогічної ради, оцінюванню не підлягають результати навчальної діяльності з предметів, курсів варіативної складової навчального плану.

За рішенням педагогічної ради закладу впродовж вересня/жовтня триває адаптаційний період, впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання учнів 5 класу. Таке рішення затверджується відповідним наказом керівника закладу освіти

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності, наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом та навчальною програмою.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених [наказом МОН №289 від 01.04.2022 року](#).

**Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів,
які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту
базової середньої освіти**

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює

		опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення
--	--	---

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, що проводяться закладом, є:

**поточне формувальне (оцінювання для навчання)
підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.**

Поточне формувальне оцінювання

Вводиться з метою забезпечення наступності між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти початкової та базової середньої освіти.

Учитель формулює об'єктивні і зрозумілі для учнів **навчальні цілі на певний період** (наприклад, урок, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей та об'єктами поточного оцінювання є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою і зафіксовані в Державному стандарті базової загальної освіти та критерії оцінювання.

На початку навчального року учитель **інформує учнів про критерії оцінювання**, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року, поступово залучає учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Відповідно до визначених цілей вчитель своєчасно надає учням чіткий, зрозумілий та доброзичливий **зворотний зв'язок** щодо їхніх навчальних досягнень, не порівнює і не протиставляє учнів одне одному, акцентуючи увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня/учениці. Труднощі в навчанні обговорює з учнями індивідуально.

Зворотний зв'язок вчитель надає систематично в усній, письмовій або електронній формі, залежно від дидактичної мети та виду навчальної діяльності (тести, оціночні листи, чек-листи, опитувальники, спільні дошки, карти знань, схеми, спостереження учнів, форми, таблиці «З-Х-Д» тощо). Це допомагає відстежувати процес засвоєння компонентів змісту освіти та корегувати технології навчання.

Критерії для формувального оцінювання розробляються вчителем самостійно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів. Функції поточного контролю – **навчальна, мотиваційно-стимулююча.**

Тематичне оцінювання

Здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета.

Систему діагностувальних і контрольних робіт, у тому числі для перевірки рівня сформованості умінь певної групи загальних результатів,

визначених у свідоцтві досягнень, учитель планує і розробляє самостійно під час календарно-тематичного планування, керуючись Державним стандартом, освітньою і навчальною програмами та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета/інтегрованого курсу.

Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів не враховуються.

Під час **підсумкового** (тематичного семестрового, річного) оцінювання встановлюється відповідність здобутих учнями результатів навчання загальним критеріям оцінювання.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм та засобів:

- **усної** (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- **письмової**, у т.ч. графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- **цифрової** (зокрема шляхом тестування в електронному форматі, відеоконференц-зв'язку);
- **практичної** (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами, тощо).

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів **тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів**. В кінці семестру у класному журналі та «Свідоцтві досягнень» виставляються оцінки за кожную групу загальних результатів з навчальних предметів, зазначених у навчальному плані закладу (**Додаток 3**) та «загальна оцінка результатів навчання».

Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо.

Фіксація результатів тематичного, семестрового, річного оцінювання, оцінювання груп результатів навчання проводиться в класному (електронному) журналі в окремих колонках без дати.

Річне оцінювання здійснюються на підставі загальних оцінок результатів (скоригованих) за I та II семестри. **Окремі види контрольних робіт не проводяться.** Річна оцінка не є обов'язково середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року та сформованість у нього/неї умінь застосовувати набуті знання.

Оцінки за групи результатів навчання у графі «Рік» не виставляються, оскільки вони мають бути враховані в оцінках за семестри.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню (Інструкція з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 03 червня 2008 року № 496; Порядок переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, зі змінами).

Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета можуть міститися в навчальних програмах дисциплін і розміщуються на сайті закладу освіти.

Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та Свідоцтві досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».

Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами орієнтоване на учня й передбачає вимірювання його індивідуального прогресу.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання.

Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучаються ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я

Здобувачів освіти, їхніх батьків, інших законних представників (одного з них), **які навчаються за індивідуальною формою навчання з порядком і періодичністю оцінювання** ознайомлює керівник закладу освіти.

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах, індивідуальній формі навчання оцінювання, зокрема підсумкове (тематичне, семестрове, річне) результатів навчання здобувачів освіти може здійснюватися за потреби з використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку.

Оцінювання результатів навчання учнів, **які одночасно здобувають освіту в закладах освіти країни перебування та України**, із тих предметів, які вивчаються в закордонній школі і відповідають предметам української типової освітньої програми, здійснювати на підставі результатів, отриманих у закордонній школі. Переведення оцінок, отриманих у закордонній школі у 12-бальну систему у межах автономії заклад освіти здійснює самостійно. Предмети, які діти не вивчали в школі країни перебування (українська, мова, українська література, вступ до історії України та громадянської освіти, історія України), оцінюють вчителі з українського закладу освіти з використанням технологій дистанційного навчання.

За потреби, річне оцінювання може бути проведено перед початком навчального року, зокрема з використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку.

Директор школи

Заступник директора

Члени комісії із складання освітньої
програми (5-6 класи)

Н.Косик

М.Баб'як

К.Курчик

Т.Гошко

Н. Пелиньо

Л.Рак

І.Калитяк

Додаток 1
до освітньої програми для 5-6 кл.

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
протокол №1/____
від 31.08.2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора
від __. 08.2023 року №____

_____ Іван ІВАНЕНКО

Навчальний план для 5-6 класів
назва закладу освіти
на 2023/2024 навчальний рік

Освітні галузі	Перелік предметів та галузових інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень		Разом
		5 клас	6 клас	
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	7
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	4
АБО	Інтегрований курс «Довкілля»»	2	2	4
	Географія		2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	2
	Етика	0,5	0,5	1
	АБО Курс морального спрямування (назва курсу)	0,5	0,5	1
	АБО Вчимося жити разом	0,5	0,5	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1		1
	Історія України. Всесвітня історія		2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	3

Технологічна	Технології	2	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтва	1	1	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
Разом				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	4
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	
Всього (без урахування поділу класу на групи)		29 (або 31)	32 (або 34)	

Додаток 2

до освітньої програми для 5-6 класів

**ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ,
ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
на адаптаційному циклі (5-6 класи)
у 2023/2024 навчальному році**

Освітня галузь	Назва навчальної програми (робимо активне покликання на навчальну програму, розміщено на сайті закладу або гугл-диску)	На основі якої модельної навчальної програми розроблена (активне покликання на програму, розміщену на сайті МОН – див. нижче)	Автор(и)	Затверджено (№ рішення педагогічної ради)
Мовно-літературна	Навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи»	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	Рішення педагогічної ради від ____ № ____
Мовно-літературна (іншомовна освіта)				
Математична				
Природнича				
Громадянська та історична освіта				
Соціальна та здоров'язбережна				
Мистецька				

Інформатична				
Технологічна				
Фізична культура				
Навчальні програми варіативного складника				

**ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЯКІ
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
на адаптаційному циклі (5-6 класи)
у 2023/2024 навчальному році**

Освітня галузь	Назва модельної навчальної програми	Автор(и)	Затвердже но
Мовно-літератур на	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна програми з української літератури для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти	автори: Т. О. Яценко, Т. Б. Качак, В. В. Кизилова, В. І. Пахаренко, С. О. Дячок, Л. М. Овдійчук, О. А. Слижук, В. М. Макаренко, І. А. Тригуб	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авторка: Волощук Є.В.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	АБО автори: Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н.,	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795

		Турияниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.	
Мовно-літератур на (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	автори Редько В. Г. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Мовно-літератур на (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи»	АБО автори: Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Тріфан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Математична	Модельна навчальна програма «Математика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	автор Істер О.С.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Природнича	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	автори: Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.	Наказ МОН від 12.07.20 21р. № 795
Природнича	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	АБО автори: Шаламов Р. В., Каліберда М. С., Григорович О. В., Фіцайло С. С.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти»	автори: Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. №
	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти»	АБО автори Запотоцький С.П. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. №
Громадянська та історична освіта	Модельна навчальна програма «Вступ до	авт.: Бурлака О. В., Власова Н. С.,	Наказ МОН від

	<u>історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти</u>	Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я.	12.07.2021 р. № 795
	<u>Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти</u>	автори О. Гісем, О. Мартинюк, Н. Сорочинська, О. Гісем, Я. Василенко	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Соціальна та здоров'язбережна	<u>Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти</u>	Авт.: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьева І.В., Хомич О.Л	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Соціальна та здоров'язбережна	<u>Модельна навчальна програма «Вчимося жити разом. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти</u>	Авт.: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьева І.В., Хомич О.Л	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Соціальна та здоров'язбережна	<u>Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти</u>	авт.: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Соціальна та здоров'язбережна	<u>Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти</u>	автори: Є. Д. Ашортія, Т. В. Бакка, О. В. Желіба, Л. Є. Козіна, Т. В. Мелещенко	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Соціальна та здоров'язбережна	<u>Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти</u>	автори: Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795

Мистецька	<u>Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти</u>	автори: Масол Л. М., Просіна О. В.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Інформатична	<u>Модельна навчальна програма «Інформатика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти</u>	авторки: Н. В. Морзе, О. В. Барна	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Інформатична	<u>Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти</u>	автори: Пасічник О. В. , Чернікова Л. А.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Інформатична	<u>Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти</u>	автори: Ривкінд Й.Я. Лисенко Т.І.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Технологічна	<u>Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти</u>	автори: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Фізична культура	<u>Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти</u>	автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Навчальні програми варіативного складника			

**Перелік наскрізних умінь,
визначених Державним стандартом базової середньої освіти**

№ з/п	Характеристика навчальної діяльності
1.	виявляє інтерес до навчання
2.	виявляє розуміння прочитаного
3.	висловлює власну думку
4.	критично та системно мислить
5.	логічно обґрунтовує власну позицію
6.	діє творчо
7.	виявляє ініціативу в процесі навчання
8.	конструктивно керує емоціями
9.	оцінює ризики
10.	самостійно приймає рішення
11.	розв'язує проблеми
12.	співпрацює з іншими

Перелік груп загальних результатів, які підлягають оцінюванню

Навчальний предмет/ інтегрований курс	Результати навчання
Українська мова	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання
	Усно взаємодіє та висловлюється/ Говоріння
	Сприймає письмові тексти /Читання
	Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо
Українська література	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання
	Усно взаємодіє та висловлюється/ Говоріння
	Сприймає письмові тексти /Читання
	Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо
Зарубіжна література	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання
	Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння
	Сприймає письмові тексти /Читання
	Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо

Іноземна мова (англійська)	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання
	Усно взаємодіє та висловлюється/ Говоріння
	Сприймає письмові тексти /Читання
	Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо
Математика	Опрацьовує проблемні ситуації та створює математичні моделі
	Розв'язує математичні задачі
	Критично оцінює результати розв'язання проблемних ситуацій
Пізнаємо природу	Проводить дослідження природи
	Опрацьовує та використовує інформацію
	Усвідомлює закономірності природи
Географія (можливо, результати будуть уточнені)	Проводить дослідження природи
	Опрацьовує та використовує інформацію
	Усвідомлює закономірності природи
Вступ до історії України та громадянської освіти	Орієнтується в історичному часі й просторі
	Працює з інформацією історичного змісту
	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність
Історія України. Всесвітня історія (можливо, результати будуть уточнені)	Орієнтується в історичному часі й просторі
	Працює з інформацією історичного змісту
	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність
Технології	Проектує та виготовляє вироби
	Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва
	Виявляє самозарадність у побуті / освітньому процесі
Інформатика	Працює з інформацією, даними, моделями
	Створює інформаційні продукти

	Працює в цифровому середовищі
	Безпечно та відповідально використовує інформаційні технології
Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)	Піклується про здоров'я
	Приймає рішення для безпеки
	Виявляє підприємливість і поводить етично
Етика/Курси морального спрямування	Поводиться етично
	Мислить критично
	Позитивно ставиться до себе та оточуючих
Мистецтво	Пізнає, аналізує та інтерпретує твори мистецтва
	Здійснює практичну мистецьку діяльність
	Виявляє естетичне ставлення: емоційне, оцінне, критичне
Фізична культура	Розвиває особистісні якості у процесі фізичного виховання
	Володіє технікою фізичних вправ
	Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність